

احمد نیا: سالمندی یک بحران تدریجی و انباشتی است

رئیس انجمن جامعه شناسی ایران گفت: سالمندی یک بحران تدریجی و انباشتی است و مخاطره اصلی آن، بی‌توجهی نهادی به این موضوع است، ایران نیازمند بازتعریف نقش سالمندان در جامعه است.

رئیس انجمن جامعه شناسی ایران گفت: سالمندی یک بحران تدریجی و انباشتی است و مخاطره اصلی آن، بی‌توجهی نهادی به این موضوع است، ایران نیازمند بازتعریف نقش سالمندان در جامعه است.

به گزارش خبرگزاری مهر، شیرین احمدنیا، روز دوشنبه در همایش «آینده جمعیت ایران در نگاه صاحب نظران علوم اجتماعی»، با بیان اینکه سالمندی جمعیت، دگرگونی عمیقی در ساختار اجتماعی یک کشور به شمار می‌رود، اظهار کرد: ایران در دهه‌های گذشته یکی از سریع‌ترین گذارهای جمعیتی جهان را تجربه کرده که با کاهش باروری، افزایش امید به زندگی و کوچک شدن بعد خانوار همراه بوده است.

وی ادامه داد: در نتیجه این تحولات، جامعه‌ای که پیش‌تر جوان بود، به سمت جمعیت سالخورده حرکت می‌کند، آن هم پیش از آنکه به سطحی پایدار از توسعه اقتصادی و نظام رفاهی دست یافته باشد.

وی با اشاره به نقش خانواده در حمایت از سالمندان، گفت: در ایران، خانواده همواره اصلی‌ترین نهاد حمایتی سالمندان بوده است، اما با تغییرات اساسی مانند کاهش تعداد فرزندان، افزایش اشتغال زنان، گسترش مهاجرت‌ها و تغییر ارزش‌ها از خانواده محوری به فردمحوری، این نقش حمایتی با چالش مواجه شده است.

احمدنیا افزود: این تحولات به فرسایش سرمایه اجتماعی در خانواده منتهی می‌شود و اگر جایگزینی برای آن وجود نداشته باشد، سالمندان با تنهایی، انزوای اجتماعی و بی‌پناهی روبه‌رو خواهند شد.

وی با تأکید بر ناهمگونی جمعیت سالمندان، اظهار کرد: سالمندان در ایران هویت یکپارچه‌ای ندارند، در حالی که سیاست‌گذاری‌ها بیشتر نگاهی یکسان به این گروه دارند، سالمندی در ایران با تفاوت‌های طبقاتی و اجتماعی از جمله تفاوت میان سالمندان روستایی و شهری، سالمندان دارای اشتغال و فاقد اشتغال و شرایط نابرابر زیستی آنها همراه است.

وی ادامه داد: افزایش جمعیت سالمندی به معنای کاهش نسبت جمعیت فعال و شاغل است و می‌تواند به تنش‌های بین نسلی منجر شود، به گونه‌ای که نسل جوان، سالمندان را مصرف‌کننده منابع تلقی کند و در مقابل، سالمندان نسل جوان را بی‌مسئولیت نسبت به ارزش‌های پیشین بدانند.

این پژوهشگر حوزه اجتماعی افزود: با از دست رفتن خط معنای زندگی و احساس مفید بودن، بسیاری از افراد پس از بازنشستگی از بازار کار حذف می‌شوند که این موضوع به افسردگی، کناره‌گیری اجتماعی و افزایش تمایل به مرگ در میان آنها منجر می‌شود، در حالی که باید برای سالمندان نقش اجتماعی معنادار تعریف کرد.

وی تأکید کرد: سالمندی یک بحران تدریجی و انباشتی است و مخاطره اصلی آن، بی‌توجهی نهادی به این موضوع است، ایران نیازمند بازتعریف نقش سالمندان در جامعه است.